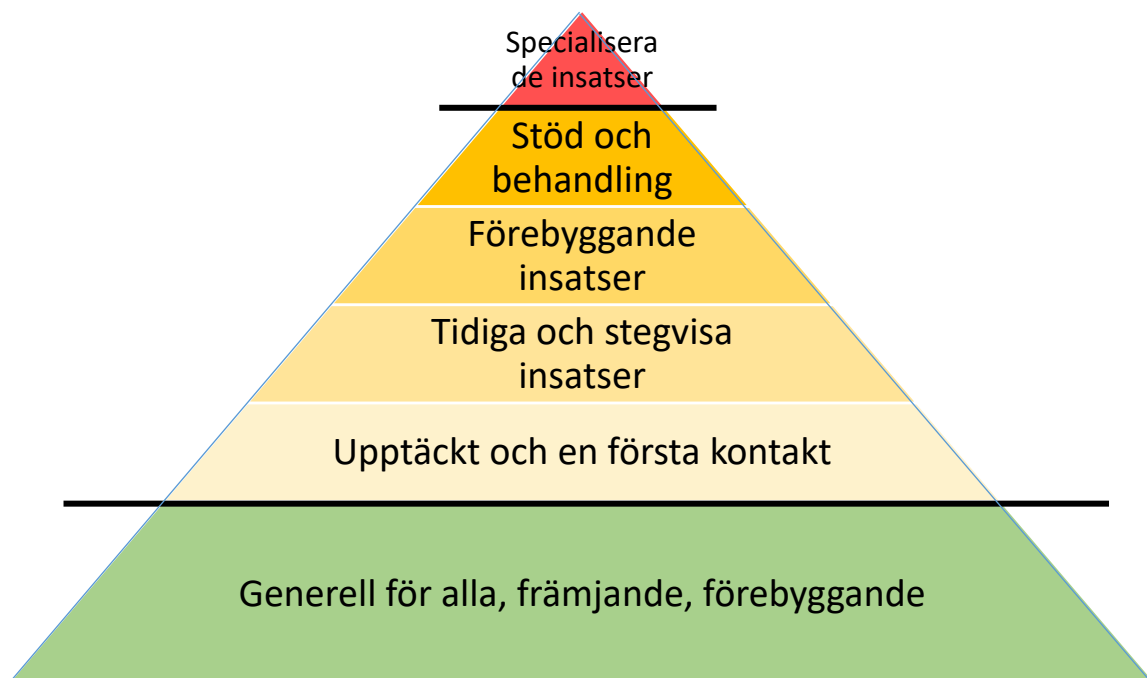

Sammanställning av Region Gotlands stöd, insatser och behandling som erbjuds blivande och nyblivna föräldrar och barn 0-5 år.

Sammanställningen är en vägledning främst för medarbetare som möter målgruppen för att kunna informera och hänvisa föräldrar eller för att själva kunna kontakta rätt verksamhet. Materialet innehåller länkar till både regional och nationell information.

På 1177.se finns även mycket information och material till föräldrar och hänvisningar till vart man kan vända sig.

Färgkodning i sammanställningen utgår från triangeln nedan.

Generellt till alla Främjande, förebyggande

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

	Till föräldrar	Till barn 0-1 år	Till barn 1-5 år
Öppen förskola	Öppen förskola är en mötesplats för föräldrar och barn	Öppen förskola	Öppen förskola
Allmän förskola		Allmän förskola erbjuds ej barn under 1 år.	Allmän förskola för barn 1-5 år. Lpfö , förskolans läroplan 2018 Läs här om förskolan på Gotland
Barn- och elevhälsan			Utbildningsinsatser/ informationsspridning från psykologer, synpedagog, hörselpedagog, talpedagog till förskolepersonal. Barn- och elevhälsans utbudskatalog (docpoint)

Regionstyrelseförvaltningen

	Till Föräldrar	Till barn 0-1 år	Till barn 1-5 år
Biblioteken	Bokstart erbjuds alla förstagångsföräldrar för att främja barnet i språkutveckling och kommunikation	Bokstart erbjuds hembesök vid 6 mån och 11 mån	

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen			
	Till föräldrar	Till barn 0-1 år	Till barn 1-5 år
Barnhälsovården	<ul style="list-style-type: none"> - Nationellt BHV-program - ljusgrön nivå (Tredelning) (Besök utefter ålder) Föräldraskapsstöd sker vid varje enskilt barnbesök. För specifika insatser i de olika åldrarna se Rikshandboken - EPDS-samtal https://www.rikshandboken-bhv.se/Gotland/metoder--riktlinjer/screening-med-epds/ - Enskilt samtal till den "ickefödande föräldern" (IFF-samtal) https://www.rikshandboken-bhv.se/Gotland/metoder--riktlinjer/enskilda-foraldrasamtal/ - Levnads-vanesamtal (vid 8 mån ålder) - Föräldragrupper 0-1 års ålder - Deltar vid mödrahälsovårdens föräldragrupper - Barnsäkert/SEEK = screening för psykosociala riskfaktorer (mer info här) 	<ul style="list-style-type: none"> - Nationellt BHV-program - ljusgrön nivå (Tredelning) (Besök utefter ålder) - För specifika insatser i de olika åldrarna se Rikshandboken - "Bokstart Light" till alla när barnet är ca 8 mån. - Barnsäkert/SEEK = screening för psykosociala riskfaktorer när barnet är 6-8 v, 3-5 mån och 10 mån. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nationellt BHV-program - ljusgrön nivå (Tredelning) (Besök utefter ålder) För specifika insatser i de olika åldrarna se Rikshandboken - Barnsäkert/SEEK = screening för psykosociala riskfaktorer (18 mån, 2,5 år, 4 år)

BHV-psykolog	Deltar vid vissa av föräldragrups-träffarna		
Logoped-mottagning	TAKK-kurser (Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation)	TAKK-kurser	TAKK-kurser
BB/förlossning	Omvårdnad och stöd till den nyblivna familjen utifrån behov	Omvårdnad av det nyfödda barnet under förlossning och BB-tid	
Barnmorske-mottagningen	Efterkontroll av födande – barnet oftast med och observeras. Föräldra-utbildning under graviditet	Vid efterkontrollen är barnet oftast med och observeras	
Barn- och ungdomsmedicin		Barnläkarundersökning på BB två ggr	
Folktandvården Allmäntandvårdsklinikerna	Vårdprogram för Barn- och Ungdomstandvård Folktandvården Gotland Tandsköterska från Folktandvården träffar föräldragrupper inom BHV för allmän munhälsoinformation (barn 0-1 år).	Vårdprogram för Barn- och Ungdomstandvård Folktandvården Gotland Hälsofrämjande samverkan med BHV: Övergripande information om tandborstvanor ges av BHV i samband med barnets ordinarie besök där. Folktandvården skall stötta BHV med övergripande informationsmaterial om munhälsa och egenvård vid behov.	Vårdprogram för Barn- och Ungdomstandvård Folktandvården Gotland Barnet kallas till Folktandvården för ett individuellt munhälsosamtal och en övergripande klinisk kontroll hos tandsköterska eller tandhygienist vid 1 års ålder. Basprofylaktisk information ges. Riskfaktorer för oral ohälsa bedöms och utgör underlag för fortsatt vårdbehov och undersökningsintervall utifrån individuell riskbedömning. Barn med låg risk för oral ohälsa kallas för

2022-08-30

			undersökning hos tandläkare vid 3 års ålder.
--	--	--	--

Stöd och behandling

Förebyggande insatser
Tidiga och stegvisa insatser
Upptäckt och en första kontakt

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

	Föräldrar	0-1 år	1-5 år
Öppen förskola	Vid öppen förskola erbjuds råd och stöd till föräldrar med frågeställningar och behov.		
Allmän förskola			Förskolan uppmärksammar barn som av olika anledningar har behov av särskilt stöd eller extra anpassningar. Anpassningar görs i den pedagogiska lärmiljön.
Barn- och elevhälsan			Råd och stöd, handledning och kunskapsspridning från syn-, hörsel- och talpedagog gällande barn med behov inom dessa områden samt utlån av adekvat träningsmaterial. Psykolog deltar i barnhälsoteam en gång/termin och förskola. http://dokument.gotland.se/IntegrationService.svc/GetDocumentContent?documentNumber=21862

Socialförvaltningen [Individ- och familjeomsorg](#)

	Föräldrar	0-1 år	1-5 år
--	-----------	--------	--------

Familjestöds- enheten https://gotland.se/59763	Gruppverksamhet för föräldrar Råd och stödsamtal till föräldrar		
Enheten för familjerätt och familjehem https://gotland.se/59763	Samarbetsamtal till föräldrar		
Beroendeenheten https://gotland.se/59763	Samtal med anhörigförälder		Samtal med barn som anhörig
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen			
	Föräldrar	0-1 år	1-5 år
Barnhälsovården	<ul style="list-style-type: none"> - Nationellt BHV-program – mellan- och mörkgrön nivå (Tredelning) (Besök utefter ålder) Föräldraskapsstöd sker vid varje enskilt barnbesök. För specifika insatser i de olika åldrarna se Rikshandboken - Uppföljning av EPDS-samtal och IFF-samtal efter behov. - Uppföljande levnadsvane-samtal efter behov. - Deltagande vid SAMP SAMP (samarbetsprogram) (samarbetsprogram under graviditeten för sårbara familjer) 	<ul style="list-style-type: none"> - Nationellt BHV-program – mellan och mörkgrön nivå (Tredelning) För specifikt innehåll se Rikshandboken under respektive ämne. Innebär Hälsovård och Hälsofrämjande insatser - SAMP (samarbetsprogram) – planerande möte under graviditeten och uppföljning efter barnet är fött. - Amningsmottagning 	<ul style="list-style-type: none"> - Nationellt BHV-program – mellan och mörkgrön nivå (Tredelning) För specifikt innehåll se Rikshandboken under respektive ämne. Innebär Hälsovård och Hälsofrämjande insatser - Medverkar i Förskolans arbete med ”handlingsplan” vid behov

	<ul style="list-style-type: none"> - Amningsmottagning Bedömning amningsproblematik/bröstkomplikationer som första instans 		
BHV-psykologer	<p>Samtliga insatser har en hälsofrämjande och förebyggande inriktning, korta insatser 1-5 samtal.</p> <p>Rådgivande psykologsamtal.</p> <p>Hänvisning från BHV-ssk för utökat föräldraskapsstöd på indikation.</p> <p>Uppföljning och bedömning av utfall på EPDS- och IFF-samtal.</p> <p>Konsultation/handledning till BHV-ssk angående föräldraskapsstöd och psykisk ohälsa hos föräldrar.</p> <p>Konsultativ funktion vid SAMP.</p> <p>Samspelsfrämjande insatser.</p> <p>Föräldraskapsstöd kan ges med utgångspunkt från ett problematiskt beteende hos barnet. Det sker med insatser genom psykoedukation inkluderande</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultation/Handledning till BHV-ssk och i olika team kring enskilda barn - Samspelsfrämjande insatser - Observation och bedömning av barnet med i rummet utifrån samspel – ingen strukturerad bedömningsmetod. - Modellering av samspel. 	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultation/Handledning till BHV-ssk och i olika team kring enskilda barn - Samspelsfrämjande insatser - Bedömning/kartläggning - främst via anamnes och berättelse från förälder, insamlad information från BHV-ssk och förskola – ibland även andra aktörer såsom elevhälsans psykologer, småbarnsteam, logoped etc - Observation – ibland görs en klinisk bedömning för att barnet kommer med på föräldrasamtalet, psykologen deltar på teambesök på BVC, eller via kontakt tagen med förskolan. Vid dessa observationer görs ingen strukturerad utvecklingsbedömning/testning. <p>Med små barn som är utagerande, överdrivet ängsliga eller på andra sätt upplevs som</p>

	funktionell analys, introduktion i samspelsfrämjande metoder som lågaffektivt bemötande, känsloreglering, daglig lekstund, förståelse av barnets neuropsykologiska utvecklingsperioder, lägga fokus på beteenden som fungerar, etc		avvikande från den förväntade utvecklingen (Problemen kan ses i en eller flera miljöer) ges föräldraskapsstöd. med insatser genom psykoedukation inkluderande funktionell analys, introduktion i samspelsfrämjande metoder som lågaffektivt bemötande, känsloreglering, daglig lekstund, förståelse av barnets neuropsykologiska utvecklingsperioder, lägga fokus på beteenden som fungerar, etc
Logoped-mottagning	TAKK-kurser Kom-i-Tid – föräldrautbildning (med hembesök innan och efter)	TAKK-kurser Logoped – bedömning och behandling efter remiss (sällan i denna ålder)	TAKK-kurser Kom-i-Tid – föräldrautbildning (med hembesök innan och efter) Konsultation till BHV-ssk och i team kring enskilda barn Samspelsfrämjande insatser Logoped – bedömning och behandling efter remiss
Barn- och ungdomspsykiatri			Bedömning av små barns oklara utvecklingsförsening med hjälp av "Småbarnsteamet" Bup ansvarar för att psykolog ingår i teamet.
Habiliteringen			Habiliteringen ansvarar för specialpedagogiska kompetensen i Småbarnsteamet (Oklara utvecklingsförseningar) På remiss från

			Småbarnsteamet ges insatser till små barn utan diagnos.. Logoped står för Föräldrautbildning i Kom-i-Tid –tillsammans med Logopedmottagningen.
Barnmorske-mottagningen	Utvidgade stödjande samtal vid behov Utökat antal besök vid behov Initierar och deltar vid SAMP Aurorasamtal vid förlossningsrädsla		
MHV-psykolog	Konsultation/handledning till barnmorskor vid behov av föräldraskapsstöd och psykisk ohälsa hos föräldrar. Hänvisning från barnmorska för stöd vid förlossningsrädsla samt depression, ångesttillstånd och annan psykisk ohälsa hos blivande föräldrar. Konsultativ funktion vid SAMP		
Vuxenpsykiatri	Deltar i tvärprofessionella SAMP-ronder vid behov Samt deltar i SAMP – möten vid behov		
Vuxenhabilitering	Deltar vid i SAMP-möten vid behov		
Barn- och Ungdomsmedicin		- Remissfri mottagning på barnmedicin upp till 2 år. - Sjukvård	- Remissfri mottagning på barnmedicin upp till 2 år. - Sjukvård

			- Medverkar i "Småbarnsteamet" med barnläkare
Folktandvården Allmäntandvårds- klinikerna		<p>Vårdprogram för Barn- och Ungdomstandvård Folktandvården Gotland</p> <p>Vid uppenbara tecken på riskfaktorer för oral ohälsa i samband med ordinarie besök på BVC kontaktar BVC Folktandvården för fortsatt omhändertagande på Folktandvården</p>	<p>Vårdprogram för Barn- och Ungdomstandvård Folktandvården Gotland</p> <p>Utökade vårdinsatser för barn som vid 1-årskontrollen uppvisar ökad risk för oral ohälsa eller redan konstaterad oral ohälsa.</p> <p>Orsaksutredning görs. Profylaxbehovet bedöms, grundat på den individuella orsaksutredningen och fortsatt risk för ohälsa. Utökad profylaktisk stöttning ges vid förhöjd risk eller redan konstaterad ohälsa. Behovet av eventuellt ytterligare vårdinsatser bedöms. Intervallen mellan undersökningarna hos tandläkaren anpassas efter den individuella risken för fortsatt ohälsa.</p>

Specialiserade insatser

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen			
	Föräldrar	0-1 år	1-5 år
Allmän förskola			Allmän förskola: Särskilt stöd i handlingsplan utformade utifrån barnets behov.
Barn- och elevhälsan			Förskolan kan söka stöd hos syn- tal- och hörselpedagog samt psykolog vid behov . Mer detaljerad information här

Socialförvaltningen Individ- och familjeomsorgen Myndighetsavdelningen			
	Föräldrar	0-1 år	1-5 år
Enheten för barn och familj, samt enheten för familjehem	Utför utredningar/behovsprovningar som ligger till underlag för biståndsbeviljade insatser utifrån SoL och LVU till målgruppen. Det finns olika former av insatser i öppen- och slutenvård som kan erbjudas till målgruppen.	Utför utredningar/behovsprovningar som ligger till underlag för biståndsbeviljade insatser utifrån SoL och LVU till målgruppen. Det finns olika former av insatser i öppen- och slutenvård som kan erbjudas till målgruppen.	Utför utredningar/behovsprovningar som ligger till underlag för biståndsbeviljade insatser utifrån SoL och LVU till målgruppen. Det finns olika former av insatser i öppen- och slutenvård som kan erbjudas till målgruppen.
Familjestödsenheten	Utför de beviljade stödinsatserna i öppenvård	Utför de beviljade stödinsatserna i öppenvård	Utför de beviljade stödinsatserna i öppenvård
Funktionshinderenhet	LSS , lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade	LSS , lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade	LSS , lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
Omsorg om funktionshindrade personer	Utför de beviljade insatserna enligt LSS	Utför de beviljade insatserna enligt LSS	Utför de beviljade insatserna enligt LSS
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen			
	Förälder	Till barn 0-1 år	Till barn 1-5 år
Barn- och ungdomspsykiatri, BUP 1177.se	Föräldrautbildning om barnet får diagnos ADHD, ex: "Strategi". "MarteMeo" insats vid behov av samspelsbehandling. KBT-behandling	Utredning, bedömning, behandling av psykiatriska symptom på specialistnivå. Insatser: - Marte Meo - KBT	Utredning, bedömning, behandling av psykiatriska symptom på specialistnivå. Efter bedömning i småbarnsteamet utreda barn med neuropsykiatrisk frågeställning. Behandling: Föräldrautbildning om barnet får diagnos ADHD, ex: "Strategi" "MarteMeo" insats vid behov av samspelsbehandling. KBT-behandling

<p>Habiliteringen 1177.se uppdateras i sommar</p>	<p>Utbildning och stöd till föräldrar, se beskrivning för barn utifrån ålder →</p>	<p>Tas emot efter remiss och inskrivning i barnhabiliteringen Ger Individuella insatser utifrån tvärprofessionellt team.</p> <p>Nyföddhetsperioden 0-1 år – Ofta hembesök med två ifrån teamet beroende på symptom men ofta en kurator.</p> <p>Erbjuder insatser enligt diagnosspecifika habiliteringsprogram :</p> <p>Cerebral Pares</p> <p>Downs Syndrom</p> <p>Dysmeli</p> <p>Flerfunktionshinder</p> <p>Nyfödda</p> <p>Reumatisk sjukdom</p> <p>Ryggmärgsbräck</p> <p>Utvecklingsstörning</p>	<p>Tas emot efter remiss och inskrivning i barnhabiliteringen Generella och Specialutformade Individuella och gruppbehandlande insatser utifrån tvärprofessionellt team (Psykolog, logoped, Sjukgymnast, Arbetsterapeut, Kurator och Specialpedagog) Föräldrar och vårdnadshavare, anhörigstöd och syskonstöd.</p> <p>Exempel: Tidig kommunikation och samspel TAKK - Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation Ritprat Mat och Ättsvårigheter Sömnkartläggning Motorisk träning</p> <p>Erbjuder insatser enligt diagnosspecifika habiliteringsprogram :</p> <p>Cerebral Pares</p> <p>Downs Syndrom</p> <p>Dysmeli</p> <p>Flerfunktionshinder</p> <p>Reumatisk sjukdom</p> <p>Ryggmärgsbräck</p> <p>Utvecklingsstörning</p>
---	---	--	---

Barn- och ungdomsmedicin	Föräldrastöd relaterat till sjukdom hos barnet "Mer och mindre" föräldrastödprogram vid barnfetma	Barnmedicinsk specialistmottagning och slutenvård	Barnmedicinsk specialistmottagning och slutenvård
Folktandvården Mun- och Käkcentrum		Vårdprogram för Barn- och Ungdomstandvård Folktandvården Gotland Tidig remiss till specialiserade tandvården (från allmäntandvården eller annan vårdgivare som träffar barnet tidigt). Utredning, bedömning, behandling av barn med betydande behov av utökade tandvårdsinsatser.	Remiss till specialiserade tandvården (från allmäntandvården eller annan vårdgivare som träffar barnet). Utredning, bedömning, behandling av barn med betydande behov av utökade tandvårdsinsatser.

